

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра «Публічного управління та підприємництва» (№ 601)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Гарант освітньої програми

 В.О. Шведун

«28» серпня 2021 року

СИЛАБУС ОBOB'ЯЗKОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до фаху. Територіальна організація влади
(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування
(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма: Публічне управління та адміністрування
(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Силабус введено в дію з 01.09.2021 року

Харків – 2021 р.

Розробник: Ковальчук В.Г. д.н. з держ. упр., проф.
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь та вчене звання)

[підпис]
(підпис)

Силабус навчальної дисципліни розглянуто на засіданні кафедри Публічного управління та підприємництва (№ 601)

Протокол № 1 від « 28 » серпня 2021 р.

Завідувач кафедри д.н. з держ. упр., проф.
(науковий ступінь та вчене звання)

[підпис]
(підпис)

В.Г. Ковальчук
(ініціали та прізвище)

Погоджено з представником здобувачів освіти:

Представник студентів своєї
спеціалізації від факультету
№ 6

[підпис]
(підпис)

А.В. Косовий
(ініціали та прізвище)

1. Загальна інформація про викладача

Ковальчук Вероніка Геннадіївна, д.н. з держ. упр., професор. З 2020 року викладає в університеті наступні дисципліни:

- Управління адміністративними процесами в регіональних економічних системах;
- Управління персоналом в публічній сфері;
- Стратегічне планування сталого розвитку регіону;
- Публічне управління;
- Стратегічне управління.

Напрями наукових досліджень: управління соціально-економічним розвитком регіонів, формування регіональних стратегій розвитку в Україні, ефективність інвестиційної та інноваційної політики, антикризовий менеджмент, управління персоналом, бізнес-управління.

2. Опис навчальної дисципліни

Семестр, в якому викладається дисципліна – 1 семестр.

Обсяг дисципліни:

5,5 кредити ЄКТС (165 годин), у тому числі аудиторних – 88 годин, самостійної роботи здобувачів – 77 годин.

Форми здобуття освіти

Денна.

Дисципліна – обов'язкова.

Види навчальної діяльності – лекції, практичні заняття, самостійна робота здобувача.

Види контролю – поточний, модульний та підсумковий (семестровий) контроль (іспит).

Мова викладання – українська.

Необхідні обов'язкові попередні дисципліни (пререквізити) – Політична економія, Самоменеджмент, Історія економіки та економічної думки, Історія держави та права,

Необхідні обов'язкові супутні дисципліни (кореквізити) – Мікроекономіка, Державні послуги, Макроекономіка, Менеджмент, Економіко-

математичні методи та моделі, Муніципальне управління, Національна економіка,.

3. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета

Вивчення навчальної дисципліни «**Вступ до фаху. Територіальна організація влади**» полягає в ознайомленні студентів з особливостями майбутньої професії, її змістом і завданнями управлінської діяльності, роллю керівників різних рівнів в публічному управлінні, особливостями організації підготовки спеціалістів цього профілю у ХАІ, формуванні у студентів системи сучасних знань щодо територіальної організації влади в Україні, виробленні навичок застосування основних методів управління територією, механізму взаємодії місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

Завдання

Формування у студентів цілісного уявлення про систему підготовки за обраною спеціальністю, оволодіння теоретико-методичними основами публічного управління та адміністрування, виявлення особливостей та практики здійснення публічного управління. ознайомлення з методичними установками для подальшого опанування професії. Одержання знань з теоретичних й організаційно-правових засад регіонального управління та місцевого самоврядування, основних напрямів державної регіональної політики, становлення та розвитку регіонального управління і системи місцевого самоврядування в Україні.

Після опанування дисципліни здобувач набуде наступні **компетентності**:

ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК4. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність працювати в команді.

ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

СК1. Здатність до соціальної взаємодії, до співробітництва й розв'язання конфліктів.

СК2. Здатність забезпечувати належний рівень вироблення та використання управлінських продуктів, послуг чи процесів.

СК3. Здатність забезпечувати дотримання нормативно-правових та морально-етичних норм поведінки.

СК7. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

СК9. Здатність впроваджувати інноваційні технології.

СК10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

СК11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та управління.

Очікується, що після опанування дисципліни здобувачем будуть досягнуті наступні **результати навчання**:

РН1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

РН4. Знати структуру та особливості функціонування сфери публічного управління та управління.

РН6. Знати основні нормативно-правові акти та положення законодавства у сфері публічного управління та управління.

РН14. Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов.

Здобувач буде **знати**:

- визначення понять “публічне управління”, “публічна влада” та її структури, їх взаємозв'язок та особливості;
- загальну структуру, функції та сучасні тенденції реформ в органах державної влади та місцевого самоврядування;
- особливості організації органів державної влади та органів місцевого самоврядування;
- роль і місце місцевого самоврядування в системі публічної влади в Україні;
- сутність надання послуг у публічному управлінні;
- особливості підготовки фахівців в сфері публічного управління.
- методологію територіального управління: основні категорії понятійного апарату територіальної організації влади в Україні, закони, закономірності та принципи територіального управління;
- напрями й механізми формування регіональної політики та політики органів місцевого самоврядування,

- сучасні підходи до адміністративно-територіального реформування організації влади та місцевого самоврядування.

вміти:

- визначати особливості конкретних об'єктів професійної діяльності
- оцінювати суть і соціальну значущість своєї майбутньої професії;
- критично осмислювати і використати вітчизняний і зарубіжний досвід у сфері публічного управління;
- користуватись бібліотечним фондом та мережею Internet;
- правильно організовувати режим праці та відпочинку;
- долати труднощі початкового етапу і розвивати необхідні практичні навички;
- виробляти пропозиції щодо організаційної структури територіальних органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, визначати їх взаємовідносини, повноваження, механізми їх передачі;
- розробляти пропозиції щодо удосконалення чинної нормативно-правової бази з регіонального управління та місцевого самоврядування;
- формулювати практичні рекомендації органам державної влади й місцевого самоврядування щодо покращення діяльності;
- визначати шляхи та методи удосконалення структури органів місцевого самоврядування, політико-правові проблеми управління регіонами та населеними пунктами;
- формувати взаємовідносини центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування.

4. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовний модуль 1. Особливості організації публічної влади в Україні

Тема 1. Цілі і задачі курсу “Вступ до фаху”. Галузевий стандарт вищої освіти України

Форма занять: лекція, практичне заняття самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години*
- *Практичне заняття за темою 1*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Предмет, цілі і завдання курсу. Структура і зміст курсу. Історія, структура і напрями розвитку ХАІ. Галузевий стандарт вищої освіти України. Освітньо-професійна програма (ОПП), Освітньо-кваліфікаційна характеристика (ОКХ) підготовки Бакалавра галузі знань 28 «Публічне управління та адміністрування».

Посади, виробничі функції, типові завдання діяльності та уміння, якими повинен володіти випускник ХАІ за кваліфікацією «Бакалавр публічного управління та адміністрування». Багаторівнева система вищої освіти. Болонський процес в Україні. Рейтингова система для оцінки успішності студентів. Організація роботи студента у ВНЗ. Основні документи, що регламентують правила навчання, внутрішнього розпорядку університету і поведінки студентів. Види і форми учбового процесу у ВНЗ: лекції, семінари, практичні заняття, учбова практика. Робота з літературою. Самостійна робота. Сесія у ВНЗ. Методи підготовки і здачі іспитів.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.

Тема 2. Сутність публічного управління та його специфіка

Форма занять: лекція, практичне заняття самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 8 години.*
- *Практичне заняття за темою 2*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Основні підходи до понять публічна влада, публічне управління та адміністрування та його еволюція. Предметна сфера публічного адміністрування. Методологічна основа науки «Публічне адміністрування».

Співвідношення управління та адміністрування, а також публічного управління та публічного адміністрування. Сукупність методів публічного адміністрування. Держава як об'єкт публічного управління. Функції держави. Публічна влада як інструмент забезпечення існування держави та досягнення її цілей. Публічне управління – процес реалізації публічної влади.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Публічне адміністрування як напрям наукових досліджень, сукупність знань, сфера діяльності та навчальна дисципліна.

Тема 3. Теоретико-методологічні особливості публічного управління та адміністрування.

Форма занять: лекція, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 години.*
- *Практичне заняття за темою 3*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Початковий період у формуванні державно-управлінської думки. Біхевіористичний, гуманітарний, системний, ситуаційний, структурно-функціональний, соціально-інженерний підходи до управління. Теорія раціональної бюрократії М.Вебера. Принципи бюрократичних систем. Стили

поведінки чиновників державного апарату. Позитивні риси і недоліки теорії раціональної бюрократії. Сутність і вплив поглядів В.Вільсона. Відмінність класичної та політичної бюрократії.

Концепція нового державного менеджменту (new public management). Теорія суспільно-політичних мереж (social-political networks). Концепція врядування (governance). Основні принципи європейської школи державного управління. Американська концепція державного управління. Самоорганізація в системі публічного управління та адміністрування. Початковий період у формуванні державно-управлінської думки. Біхевіористичний, гуманітарний, системний, ситуаційний, структурно-функціональний, соціально-інженерний підходи до управління.

Теорія раціональної бюрократії М.Вебера. Принципи бюрократичних систем. Стилi поведінки чиновників державного апарату. Позитивні риси і недоліки теорії раціональної бюрократії. Сутність і вплив поглядів В.Вільсона. Відмінність класичної та політичної бюрократії. Концепція нового державного менеджменту (new public management). Теорія суспільно-політичних мереж (social-political networks). Концепція врядування (governance). Основні принципи європейської школи державного управління. Американська концепція державного управління.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення термінів та визначень. Адаптація знань щодо самоорганізації в системі публічного управління та адміністрування.

Тема 4. Зарубіжний досвід побудови органів влади

- *Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 8 годин.*
- *Практичне заняття за темою 4*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Уряди в країнах світу: організаційні засади формування, структура, функції, конституційна відповідальність. Глава держави: статус та функції в сучасних країнах світу. Управління на рівні регіонів: порівняння моделей. Моделі децентралізованого управління у Німеччині, Франції, Великій Британії.

Українська модель публічного управління та адміністрування. Середовище і учасники публічного управління та адміністрування. Аналіз стейкхолдерів. Постановка завдань вітчизняного публічного управління та адміністрування.

Делегування повноважень. Елементи та етапи процесу делегування. Відповідальність і повноваження. Відмінність влади від повноважень в публічному адмініструванні. Взаємозумовленість свободи та відповідальності в публічному адмініструванні. Переваги раціонального делегування повноважень

та відповідальності. Основні принципи і перешкоди ефективного делегування повноважень.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Ознайомлення з прикладами делегування повноважень.

Тема 5. Держава як об'єкт публічного управління

Форма занять: лекція, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Практичне заняття за темою 5.*
 - *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Поняття та функції держави.

Публічна влада як інструмент забезпечення існування держави та досягнення її цілей. Періодизація розвитку публічної влади в Україні. Органи виконавчої влади в системі публічного адміністрування. Система органів виконавчої влади в Україні.

Поняття децентралізації та централізації. Загальносвітові тенденції розвитку публічного управління. Переваги і недоліки централізації і децентралізації. Закон поєднання централізації та децентралізації.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів 4 години.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Розгляд системи органів виконавчої влади на прикладі конкретного регіону.

Тема 6. Основи місцевого самоврядування в Україні

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*
- *Практичне заняття за темою 6.*
 - *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Сутність і зміст місцевого самоврядування в Україні. Міжнародні правові акти: Європейська хартія місцевого самоврядування, Всесвітня Декларація місцевого самоврядування. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні». Теорії місцевого самоврядування. Моделі місцевого самоврядування. Система місцевого самоврядування. Принципи, функції і повноваження органів місцевого самоврядування. Компетенція органів місцевого самоврядування. Форми місцевого самоврядування.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача.. Ознайомлення з Європейською хартією місцевого самоврядування.

Тема 7. Громадянське суспільство як суб'єкт публічного управління

- *Форма занять: лекція, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 4 години.*
- *Практичне заняття за темою 7.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Фактори зовнішнього середовища прямого і непрямого впливу. Характерні риси зовнішнього середовища (динамічність, складність, інтегрованість, невизначеність тощо) і залежність діяльності організації від їх впливу.

Поняття «громадянське суспільство». Принципи громадянського суспільства. Закони України «Про громадські об'єднання», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про політичні партії». Етапи становлення громадянського суспільства.

Структура громадянського суспільства. Громадські об'єднання в системі публічного управління. Роль громадянського суспільства у вирішенні питань місцевого самоврядування. Роль соціально орієнтованого бізнесу для системи публічного управління.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Форми взаємодії влади і організацій громадянського суспільства

Тема 8. Владно-управлінські рішення як інструмент публічного управління та адміністрування

Форма занять: лекція, практичне заняття, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 6 годин.*
- *Практичне заняття за темою 8.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Характеристика понять «прийняття рішень», «управлінське рішення». Класифікація управлінських рішень. Характеристика управлінської діяльності. Технології прийняття управлінських рішень. Реалізація прийнятих рішень. Планування нормотворчої діяльності. Розвиток нормативно-правових баз. Підготовка аналітичних документів. Аудит, моніторинг та оцінювання управлінських рішень. Вплив процесів глобалізації на публічне управління та адміністрування. Управління як визначальна функція публічного адміністрування. Управлінське рішення як наукова категорія. Пріоритетність політичного вибору цінностей та цілей.

Визначення цінностей та цілей – визначальна ланка прийняття рішень. Роль конкуренції в процесі прийняття рішень. Взаємовідносини суб'єкта та об'єкта прийняття рішень. Послідовність етапів прийняття рішень. Динаміка виконання рішень.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 6 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Ознайомлення з ключовими механізмами управління як визначальної функції публічного адміністрування.

Тема 9. Професійні, ділові і особистісні якості працівника органів влади

- *Форма занять: лекція, самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 8 годин.*
- *Практичне заняття за темою 9.*
- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні*

Класифікація основних форм влади. Стилі керівництва, як спосіб прийняття рішень та передачі завдань підлеглим. Характеристики стилю публічного адміністрування. Мистецтво ділового спілкування. Етика ділового спілкування та діловий етикет. Контроль процесу роботи і результатів. Професійні уміння і навички.

Підходи до розгляду поняття «управлінські послуги». Специфічні особливості управлінських послуг. Класифікаційні групи управлінських послуг. Видача дозволів. Видача ліцензій. Реєстрація. Легалізація. Акредитація Атестація. Сертифікація. Нострифікація. Верифікація. Надання консультативної допомоги. Ознаки адміністративних послуг.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 4 години.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Ознайомлення з сучасними специфічними особливостями управлінських послуг.

Модульний контроль 1

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*
 - *Обсяг аудиторного навантаження: 1 година*
 - *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*
 - *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*
- Підготовка до модульного контролю.

Змістовний модуль 2. Територіальна організація влади в Україні

Тема 10. Загальні засади територіальної організації влади

- *Форма занять: лекція, практичне заняття самостійна робота.*
- *Обсяг аудиторного навантаження: 8 годин*
- *Практичне заняття за темою 10.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Територіальна організація влади в Україні: загальна характеристика.. Види територій як адміністративні одиниці. Особливості сучасних територій. Рівні адміністративно-територіального устрою в Україні. Гілки державної влади в Україні. Моделі територіальної організації влади. Теоретичні основи територіального управління. Закони, принципи, функції управління. Адміністративні форми управління. Механізми державного управління за характером впливу. Взаємовідносини у системі територіального управління. Специфіка організації влади на різних територіях.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 годин.*

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Економічні, організаційні, соціально-психологічні форми регуляторного впливу.

Тема 11. Система органів виконавчої влади на території України

Форма занять: лекція, самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 8 годин.*

- *Практичне заняття за темою 11.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Місцеві державні адміністрації. Голови місцевих державних адміністрацій. Повноваження місцевих державних адміністрацій. Територіальні органи центральних органів виконавчої влади. Повноваження ЦОВВ. Права територіальних органів ЦОВВ.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 години.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Повноваження керівників територіальних органів ЦОВВ.

Тема 12 Місцеве самоврядування в Україні

Форма занять: лекція, практичне заняття самостійна робота.

- *Обсяг аудиторного навантаження: 8 годин.*

- *Практичне заняття за темою 12*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Конституційно-правові засади місцевого самоврядування. Система місцевого самоврядування. Основні засади, функції місцевого самоврядування. Виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад. Сільський, селищний, міський голова. Староста. Компетенції та повноваження органів місцевого самоврядування в Україні.

Ресурсне забезпечення місцевого самоврядування.

Джерела фінансування виконання повноважень органами місцевого самоврядування. Об'єкти права комунальної власності.: Комунальні підприємства.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 8 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Вивчення термінів та визначень. Моделі місцевого самоврядування.

Тема 13. Розвиток територій

- *Форма занять: лекція, самостійна робота.*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 8 годин.*

- *Практичне заняття за темою 13.*

- *Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.*

Складові розвитку територій. Класифікація територій за рівнем їх розвитку. Проблеми забезпечення розвитку територій. Ознаки стійкого розвитку територій. Методики оцінювання розвиненості територій. Критерії вибору індикаторів для моніторингу розвитку. Розвиненість регіонів України. Типи регіонів. Вихідна матриця SWOT-аналізу соціально-економічного розвитку регіонів України. Державна регіональна політика. Моделі державної регіональної політики. Забезпечення збалансованого розвитку територій. Вектори державного регулювання розвитку територій.

Пріоритетні напрями економічних реформ у контексті моделей регіонального розвитку. Шляхи та засоби розвитку територій:.

Обсяг самостійної роботи здобувачів: 9 годин.

Опрацювання матеріалу лекцій. Формування питань до викладача. Ознайомлення з проблемами розвитку територій в Україні.

Модульний контроль 2

- *Форма занять: написання модульної роботи в аудиторії (за рішенням лектора допускається проведення у дистанційній формі).*

- *Обсяг аудиторного навантаження: 1 година*

Обов'язкові предмети та засоби (обладнання, устаткування, матеріали, інструменти): відсутні.

- *Обсяг самостійної роботи здобувачів – за необхідністю.*

Підготовка до модульного контролю.

5. Контрольна робота

Контрольна робота студента з навчальної дисципліни «Вступ до фаху, Територіальна організація влади» виконуються з метою формування у студентів сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань про суттєві

аспекти публічного управління та адміністрування, територіальної організації влади, а також отримання навиків роботи з науковою літературою, її критичного аналізу, аналізу різних підходів, що існують у науковій думці. В процесі роботи студент набуває навичок: вміння оцінювати актуальність власних досліджень; вміння формувати мету і завдання дослідження; вміння виконувати аналітичні дослідження.

Тематика роботи затверджується викладачем. Структура індивідуального завдання має містити: зміст; вступ: актуальність, мета, предмет, об'єкт, задачі дослідження, інформаційна база дослідження; основні розділи (три розділи); висновки: конкретно по пунктах; список літератури (не менше 20 джерел).

Оцінка за контрольну роботу виставляється викладачем на основі захисту завдання студентом (реферативна робота, доповідь та презентація) і є складовою змістовного модулю №2.

Контрольна робота передбачає виконання реферату з наступної тематики:

1. Особливості публічного управління в Україні: сучасні виклики.
2. Роль і місце місцевого самоврядування в системі публічної влади в Україні.
3. Публічне управління як модель організації державного управління в Україні.
4. Теоретичні основи публічного адміністрування.
5. Публічна влада в Україні.
6. Система місцевого самоврядування в Україні.
7. Модернізація публічного управління на регіональному рівні.
8. Специфіка публічного управління в Україні.
9. Теоретико-методологічні засади імплементації зарубіжного досвіду реформування державного управління.
10. Регіональні органи державного управління.
11. Публічне управління: проблеми і методологічні засади становлення та розвитку в Україні.
12. Сутність надання послуг у публічному управлінні
13. Публічне управління як чинник сталого розвитку.
14. Публічне урядування: стан та тенденції розвитку.
15. Формування основних напрямів соціальної політики держави: перспективи розвитку.
16. Реформування муніципальної публічної влади в Україні.
17. Державне регулювання регіонального розвитку.
18. Ресурсне забезпечення регіонального управління.
19. Управління розвитком регіональних систем.
20. Територіальна організація влади в Україні.

6. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни застосовуються такі методи навчання, як:

1. Репродуктивний.
2. Проблемного навчання.
3. Евристичний (частково-пошуковий).
4. Дослідницький.

Активізація навчально-пізнавальної діяльності студентів здійснюється через застосування таких форм навчання, як:

- проблемні лекції, лекції теоретичного моделювання;
- семінари-дискусії, семінари-практикуми, семінари - розгорнуті бесіди;
- презентації навчальних матеріалів, виконаних творчих завдань;
- моделюючі вправи, розв'язування творчих завдань;
- роботу в Інтернеті, бібліотеці;
- складання схем, таблиць, графіків тощо;
- консультації (настановні, контрольні, проблемні).

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується двома-трьома ключовими моментами, увага студентів концентрується на матеріалі, що не знайшов відображення в підручниках, використовується передовий досвід. Під час лекцій використовується друкований опорний конспект у якому виділені головні висновки з питань, що розглядаються. При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор задає запитання, які спонукають студента шукати розв'язання проблемної ситуації. Така система примушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних результатів роботи з виконання індивідуальних завдань.

Тренінги, Рольові ігри (елементи) – форма активізації студентів, за якої вони задіяні в процесі інсценізації певної ситуації у ролі безпосередніх учасників подій.

7. Методи контролю

Поточний контроль (теоретичне опитування й розв'язання практичних завдань), модульний контроль (тестування за розділами курсу) та підсумковий (семестровий) контроль (залік).

8. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують здобувачі

Складові навчальної роботи	Бали за одне заняття (завдання)	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1			
Активність під час аудиторної роботи	0...1	9	0...9
Виконання і захист практичних робіт	0...3	9	0... 27
Модульний контроль	0...10	1	0...10
Змістовний модуль 2			
Активність під час аудиторної роботи	0...1	4	0... 4
Виконання і захист практичних робіт	0...5	4	0...20
Модульний контроль	0...10	1	0...10
Контрольна робота	0...20	1	0...20
Усього за семестр			0...100

Прийнята шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

Під час складання семестрового заліку здобувач має можливість отримати максимум 100 балів. Білет для заліку складається з двох теоретичних питань, максимальна кількість балів за кожне питання 50 балів, що складає в сумі 100 балів.

Критерії оцінювання роботи здобувача протягом семестру

Задовільно (60-74) – мати мінімум знань і умінь для забезпечення програмних результатів навчання. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи.

Добре (75-89) – знати основні теми дисципліни. Достатньо знати види форм та моделі місцевого самоврядування, актуальні проблеми становлення та розвитку місцевого самоврядування в Україні проводити аналіз нормативно-правового забезпечення публічного управління в територіальних органах влади. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи.

Відмінно (90-100) – мати знання, що дозволять самостійно, вільно та обґрунтовано відповідати на будь які питання щодо сучасних механізмів публічного управління в Україні, вміти застосовувати різні принципи й методи в конкретних ситуаціях, проводити глибокий аналіз фактів і подій, спроможність прогнозування результатів від прийнятих рішень, пов'язати теорію і практику. Відпрацювати та захистити всі практичні роботи.

9. Політика навчального курсу та академічної доброчесності

Відпрацювання пропущених занять відбувається відповідно до розкладу консультацій, за попереднім погодженням з викладачем. Питання, що стосуються академічної доброчесності, розглядає викладач або за процедурою, визначеною у Положенні про академічну доброчесність.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає (Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. Лист МОН України № 1/9-650 від 23.10.2018 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#n211>):

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації».

10. Методичне забезпечення та інформаційні ресурси

Підручники, навчальні посібники, навчально-методичні посібники, конспекти лекцій, методичні рекомендації з проведення лабораторних робіт тощо, які видані в Університеті знаходяться за посиланням:

• http://library.khai.edu/catalog?clear_all_params=0&mode=KNMZ&lang=ukr&caller_mode=SearchDocForm&ext=no&theme_path=0&themes_basket=&ttp_the mes_basket=&disciplinesearch=no&top_list=1&fullsearch_fld=&author_fld=%D0%A0%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%BE%D0%B2&docname_fld=&docname_cond=beginwith&theme_context=%D0%A0%D1%96%D0%B7%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F+%D0%BC%D0%B5%D1%82%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B2&theme_cond=all theme&theme_id=0&is_ttp=0&combiningAND=0&step=20&tpage=1

- Сторінка дисципліни знаходиться за посиланням:
<https://mentor.khai.edu/course/view.php?id=3977>

11. Рекомендована література

Базова

1. Закон України «Про джерела фінансування органів державної влади» від 20.06.1999 р. №783-XIV // Уряд. кур'єр. – 1999. – № 165.
2. Закон України «Про звернення громадян» від 02.10.96 р. №393/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 47. – С 256.
3. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997 р. № 280/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – №24. – С. 170.
4. Закон України «Про місцеві державні адміністрації» від 9 квітня 1999 р. № 586-XIV // Офіц. вісник України. – 1999. – № 18. – С. 190.
5. Державна політика і демократичне урядування: становлення та взаємовплив : підручник / авт. кол. : Е. А. Афонін, Т. В. Бельська, Я. В. Бережний та ін. ; за заг. ред. В. А. Ребкала, В. В. Тертички, В. А. Шахова. – К. : «К.І.С.», 2016. – 264 с.
6. Дзюндзюк В. Б., Мельтюхова Н. М., Фоміцька Н. В. та ін. Публічне адміністрування в Україні : навч. посібник / [за заг. ред. д-ра ф. наук, проф. В. В. Корженка, к.е.н., доц. Н. М. Мельтюхової – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2011. – 306 с.
7. Державне управління: підручник / А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський, А.Ю. Васіна; за ред.. А.Ф. Мельник. – К.: Знання, 2009. – 582 с

8. Дегтяр А. О. Прийняття державно-управлінських рішень у соціальній сфері / О. А. Дегтяр – Х. : САМ, 2014.
9. Євтушенко О. Н. Андріяш В. І. Державне управління (Основи теорії державного управління) : навч. посібник у 3 ч. – Ч. : ЧДУ, 2013.
10. Камінська Н. В. Місцеве самоврядування. Теоретико-історичний і порівняльно-правовий аналіз: підручник. Київ: КНТ, 2010. 232 с.
11. Ковальчук В.Г. Новий публічний менеджмент як форма менеджеризму в сучасних умовах регіонального управління в Україні / М.. Латинін, В. Б. Родченко та ін.// Державна економічна політика регіонального розвитку : Навчальний посібник за заг. ред. проф. М.А. Латиніна, проф. В. Б. Родченка. – Х. : Вид-во ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2016. – 420 с. С. 131-148.
12. Куц Ю. О. Мамонова В. В. Територіальна організація влади в Україні. Харків: Вид-во ХарРІ НАДУ "Магістр", 2013. 212 с.
13. Мамонова В. В. Управління місцевим бюджетом і фінансами: навчальний посібник. Харків: Вид-во ХарРІ НАДУ "Магістр", 2012. 224 с
14. Мельниченко О. А. Територіальна організація влади в Україні: конспект лекцій / О. А. Мельниченко. Харків: ФО-П Леонов Д.С., 2016. 102 с.
15. Мельниченко О. А. Управління структурними зрушеннями: підруч. Харків: Оберіг, 2013. 300 с.
16. Особливості публічного управління та адміністрування : навчальний посібник / Бакуменко В. Д., Бондар І.С., Горник В. Г., Шпачук В. В. – К. : КНУКіМ, 2016. – 167 с.
17. Публічна адміністрація в Україні: становлення та розвиток / за заг. ред. А. В. Толстоухова, Н. Р. Нижник, Н. Т. Гончарук. Донецьк: Монолит, 2010. 400 с.
18. Публічне адміністрування: електронний навчальний посібник / В.М. Нагаєв. – Х.: ХНАУ, 2018. – 278 с.
19. Публічне управління та адміністрування : навч. посібник / Скидан О. В.,Якобчук В. П., Даций Н. В., Ходаківський Є. І. [та ін.] ; за заг. ред. О. В. Скидана. – Житомир : ЖНАЕУ, 2017. – 705 с.
20. Ушкальов В. В. Конспект лекцій з дисципліни «Вступ до спеціальності» для слухачів магістратури державної служби / Укл. : В. В. Ушкальов. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. – 64 с.

Допоміжна

1. Інститут політичної опозиції в системі державного управління : європейський вимір : [монографія] / В. В. Сичова ; Харк. регіон. ін-т держ. упр.

Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України. – Х. : ХарРІ НАДУ "Магістр", 2010. – 219 с..

2. Ковальчук В.Г. Державне управління в європейських моделях регіонального розвитку: досвід для України. Актуальні проблеми державного управління: збірник наукових праць. – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ "Магістр", 2015. – № 1 (47). – 420 с. . – Режим доступу :<http://www.kbuara.kharkov.ua/e-book/apdu/2015-1/doc/3/01.pdf>. – Назва з екрана.

3. Ковальчук В.Г. Державне управління соціально-економічним розвитком регіону : монографія. – Х. : Золоті сторінки, 2013. – 296 с

4. Ковальчук В.Г. Системне моделювання процесів ухвалення управлінських рішень. Вісник Університету банківської справи : збірник. – К.: ДВНЗ «Університет банківської справи», 2015.– № 3 924), – С. 97-104.

5. Корольок Ю. Г. Механізми управління розвитком регіональних систем: монографія. Київ: Терно-граф, 2011. 344 с.

6. Кучабський О. Адміністративно-територіальна організація України: теорія, методологія, механізм становлення: монографія. Львів: Вид-во ЛРІДУ НАДУ, 2010. 316 с.

7. Мельниченко О. А., Шевченко А. С. Перспективні напрями розвитку міст в Україні: державно-управлінський вимір // Механізми державного регулювання економічних відносин в умовах глобалізації: монографія / [кол. авт.]; за заг. ред. М. А. Латиніна. Харків: Вид-во ХарРІ НАДУ "Магістр", 2011. С. 159–167.

8. Модернізація державного управління в контексті розвитку громадянського суспільства в Україні : монографія / О. Г. Пухкал ; Нац. акад. держ. упр. при Президентіві України. – К. : Київ. ун-т, 2010. – 287 с.

9. Мельниченко О. А. Типи територій та механізми державного регулювання їх розвитку // Актуальні проблеми та перспективи розвитку публічного управління: матеріали всеукр. наук.-практ. конф. за міжнар. уч., 25 жовтня 2013 р. Одеса: Вид-во ОРІДУ НАДУ, 2013. С. 46–47.

10. Прийняття рішень в державному управлінні : навч. посіб. : [у 2 ч.] / В. Д. Бакуменко ; Акад. муніцип. упр. – К. : АМУ, 2010. – Ч. 2 : Науково-прикладні аспекти. – 2010. – 292 с.

11. Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства: вітчизняний і зарубіжний досвід: монографія / За заг. ред. Сергія Чернова, Валентини Воронкової, Віктора Банаха, Олександра Сосніна, Пранаса Жукаускаса, Йоліти Ввайнхардт, Регіни Андрюкайтене; Запоріз. держ. інж.

акад. – Запоріжжя: ЗДІА, 2016. – 606 с. Публічне управління та адміністрування : навч. посібник / Скидан О. В., Якобчук

12. В. П., Дацій Н. В., Ходаківський Є. І. [та ін.] ; за заг. ред. О. В. Скидана. – Житомир : ЖНАЕУ, 2017. – 705 с.

13. Теорія і практика ділового адміністрування : навч. посіб. / Дібніс Г. І. [та ін.] ; під заг. ред. проф., канд. екон. наук О. М. Антіпова. - Луганськ : Ноулідж, 2009. - 487 с.

14. Публічне управління : теорія та практика : збірник наукових праць Асоціації докторів наук з державного управління. – Х. : Вид-во “ДокНаукДержУпр”. – Спеціальний випуск – Березень, 2015. – 226 с.

Інформаційні ресурси

Сайт кафедри k601@khai.edu

www.prezident.gov.ua – сайт Президента України

www.rada.gov.ua – сайт Верховної Ради України

www.kmu.gov.ua – сайт Кабінету Міністрів України

www.me.gov.ua – сайт Міністерства економіки України

www.ukrstat.gov.ua – сайт Держкомстату України

www.bank.gov.ua – сайт Національного банку України

www.nbuv.gov.ua – сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського

www.librari.ukma.kiev.ua – сайт наукової бібліотеки НаУКМА